

oss på 1200-talet, kan icke gärna deriveras ur katakombernas återgivande av de tre vise männen i den brinnande uggen trots de mellanled, som presenteras s. 114. Dateringen å de fornkristna miniaturlbilderna äro ju ytterst omtvistade, och man måste därför vara försiktig: att hänföra Quedlinburger-Italas gammaltestamentliga bilder till 300-talet är nog för djärf; säkrare är ålderbestämningen 5.—7. århundradet. Däremot torde Josua-Rotulus vara yngre än »8, eller 9. århundradet»; bortsett från några senare tillägg brukar den dateras till femte eller sjätte århundradet. Wiener-Genesis synes i stället vara för tidigt daterad; vidare innehåller den 26 blad och icke 24, som uppgives. Längre fram vill förf. göra gällande, att Codex Sinopensis bildar en övergång mellan Wiener-Genesis och Codex Rossanensis. Den förstnämnda anses emellertid vara yngre än den sistnämnda, som dateras till omkring 500. Med dessa anmärkningar i förbigående vill anmälarer endast betona viktigen av, att icke precisera kronologiska

förhållanden för starkt i en populär framställning, där man icke har tillfälle till utförlig dokumentering. Anmärkningarna beröra på intet sätt innehållet i övrigt.

Anmälarer vill i stället begagna tillfället att uttrycka sin glädje över, att en teolog tagit hand om detta ämne, som vanligen behandlats av konsthistoriker. Resultatet har blivit synnerligen lyckligt. I vissa fall är det tydligt, att författaren bättre än en konsthistoriker av facket förmått intränga i bibelbildernas anda. Så t. ex. visar hans höga uppskattning av det bysantinska Pariser-Psalteriet gentemot Tikkanen, som funnit det »främmande för kristendomens anda», hur mycket djupare en konstläskande teolog ofta nog kan nå, då det gäller penetrering av de rent religiösa värdena i bibelbilderna.

Boken har en mycket vårdad utstyrsel och prydes av ett stort antal bilder, av vilka färgillustrationerna avgjort äro bäst.

Bengt Cnattingius.

Årssammanträden.

Kyrkosångens Vänners Centralstyrelse avhöll sitt ordinarie årssammanträde i Stockholm den 8 januari. Vid detsamma föredrogs av ordförandena i körsångs- och i orgelsektionerna, musikdirektörerna A. Andrén och W. Ahlén, utförliga och intressanta årsredogörelser för vad på dessa områden tilldragit sig under året. Redogörelserna skola inflyta i denna Tidskrift. I anledning av det upprop, som gjordes förra året om insändande av nya melodier till de mindervärdiga koralerna till nya psalmerna, meddelades att ett hundratal koralmelodier inkommit. Av dessa hade ett 15-tal utvalts och demonstrerades vid den orgelafton, som anordnats i St. Jacobs

kyrka aftonen före sammanträdet. Centralstyrelsen beslöt att tillkännagiva att arbetet med frambringandet av värdigare koralmelodier alltfort borde pågå, och att musikdirektör W. Ahlén, (Upplandsgatan 43, Stockholm) även under det kommande året mottager nya förslag.

Ett förslag till sådana psalmer, som borde ingivas till Skolöverstyrelsen, för att efter dess godkännande rekommenderas till allmänt inlärande i folkskolorna förelåg och diskuterades, men bordlades för överarbetning.

Vidare beslöts att i föredragsform vid kyrkosångsmötet i Uppsala 1933 uttömmande behandla koralboksfrågan. Cen-

tralkommittén uttalade vikten av att kyrkomusikaliska kurser måtte komma till stånd, samt erinrade om att ekonomiskt understöd kan erhållas.

I anledning av förestående 100-årsdagen av J. C. F. Hæffners död, beslöt styrelsen utgivande av en biografi över honom och att hans minne firas på lämpligt sätt vid Uppsalamötet 1933.

Till medlemmar av sektionen för kyrklig skrud och prydnad utsågos kyrkoherden S. Dahlquist, Vreta Kloster och museiintendenten B. Cnattingius, Linköping. Till ordförande för nästa år utsågs professor G. Aulén, Lund, till v. ordförande och kassör kyrkoherde F. M. Al-lard, Örtomta och till sekreterare pastor G. Grefberg, Stockholm.

Sekr.

Centralstyrelsen för Sveriges Allm. Organist- och Kantorsförening sammanträdde den 2—5 januari å Musikaliska Akademien i Stockholm.

För perioden 1932—1934 hade hela den förutvarande Centralstyrelsen enhälligt omvalts.

Inom styrelsen omvaldes till ordf. Svan-te Sjöberg, Karlskrona, till v. ordf. Cyrus Granér, Alvsjö, sekr. C. Brodin, Smedjebacken, kassör O. Björstedt. Möln-dal, pressombud K. J. Ulander, Ramsele, arbetsutskott herrar Sjöberg, Granér, Bro-din med David Ahlén, Stockholm, som suppleant.

Ett samlingsverk kyrkliga hymner för flickkörer skall under första halvåret utkomma.

Preludienämnden anmälde, att originalkompositioner ej i tillräckligt antal inkommit, varför arbetet blivit fördröjt, men samlingen skall snarast utkomma från trycket.

Till stiftsföreningarna utsändes följande frågor:

1) Anse stiftsföreningarna det önskvärt att förslag till ledigförklarade kyrkomusikertjänster upprättas av domkapitlen i stället för som nu sker, av kyrkoråden

eller att förslaget upprättas av kyrkoråden och stadfästes av domkapitlen. 2) An-ser stiftsföreningen att en understöds-kassa för kyrkomusikers efterlämnade änkor och barn bör bildas? På vad sätt skall den i så fall kunna komma till stånd? Genom medlemsavgifter exempelvis 2 kr.? Bör kassan gälla enbart föreningsmedlem-mar eller hela kåren?

I årsskriften skall ingå en förteckning över föreläsare i kyrkomusikaliska frågor samt deras resp. arvoden.

Beslöts anordna ett nordiskt kyrkomusikermöte i Stockholm i maj 1933. Till mötet skola inbjudas kyrkomusiker från Danmark, Finland och Norge. Stockholms Kyrkomusikerförening fick i uppdrag organisera mötet.

Centralstyrelsen hade utsänt frågan: Vilka åtgärder kunna vidtagas för att i skolan vinna ökat intresse för den kyrkliga sången? Med anledning av de från stiftsföreningarna inkomna svaren beslöt centralstyrelsen ingå till skolöverstyrelsen med anhållan om att cirkulär måtte ut-sändas till skolmyndigheterna att nödigt antal exemplar av 1921 års koralbok och melodipsalmbok anskaffas samt att under-visningsplanens föreskrifter ang. sångun-dervisningen efterföljas.

Uppdrogs åt diakonistyrelsen att utse re-visorer för granskning av lotterimedels användning. Centralstyrelsen ville för sin del dels för anordnande av kyrkomusika-liska kurser, dels utgivande av vissa mu-sikverk, dels anordnande av föredrag vid stiftsföreningarnas årsmöten av lotteri-medel anhålla om 5,000 kronor.

Svenska Musikerförbundet hade till Musikaliska Akademien avlåtit en skrivel-se i syfte att råda bot på det nu rådande kvacksalveriet inom musikundervisningen i landet. Centralstyrelsen hade genom sitt arbetsutskott instämt i nämnda skrivelse.

Uppdrogs åt en kommitté bestående av hrr Ahlén, Granér samt K. Hansson, Sol-lentuna, att utarbeta riktlinjer för stifts-ombud, som ha att följa annonseringen av ledigförklarade kyrkomusikertjänster.

Anmäldes att av kollektmedel som tillfälliga understöd för behövande änkor och oförsörjda barn efter i svenska församlingar anställda kyrkomusiker hade under året utbetalats cirka 6,000 kr., och återstodo till förfogande omkring 8,000 kr. Anmäldes att den redovisning som delegerade förelagt diakonistyrelsen hade godkänts.

Beslöts till K. M:t ingå med en anhållan om att vid omorganisation av domkapitlen en medlem av kyrkomusikerkåren måtte där få säte och stämma.

Beslöts till domkapitlen i riket ingå med en begäran att domkapitlen må vidtaga åtgärder för en månads semesterledighet för kyrkomusici.

Vid uppvaktnig i ecklesiastikdepartementet lämnades vissa meddelanden angående pågående överarbetningen av 1920 års lagförslag.

Carl Brodin.

Sveriges Kyrkosångsförbunds Centralråd avhöll ordinarie årsammansamling i

S:ta Claras kyrkoråds sal i Stockholm den 7 januari 1932. Revisionsberättelser över Centralrådets, tidskriften »Kyrkosångsförbundets» och lotterimedlens räkenskaper godkändes. Prenumerationspriset för förbundets tidskrift »Kyrkosångsförbundet» fastställdes till kr. 2: 50, vilken höjning motiveras av att tidskriften från och med innevarande år utkommer i betydligt större format. Uppsalamötet 1932 och dess planläggning diskuterades ingående, och centralrådet beslöt uppdraga åt styrelsen för Arkestiftets kyrkosångsförbund att till nästa årsammansamling inkomma med detaljerat förslag. Till ordförande omvaldes enhälligt kyrkoherde F. M. Allard, Ringås. Därjämte utsågs docent G. Lindberg, Uppsala, att biträda ordföranden. Till v. ordförande och kassaförvaltare omvaldes domkyrkokantor H. Colleen, Uppsala och till sekreterare omvaldes v. komminister L. Lindhagen, Uppsala.

Sekr.

Meddelanden.

Val. Till innehavare av förenade tjänster hava utsetts: i By, Kopp. P. Hj. E. Gadd, Sanda; i Ekeby, Östg., E. P. Kvick, Blåvik; i Steneby, Älvsb., O. Johansson, därst.; i Dädesjö, Kronob., G. Carlsson, Örberga; i Botkyrka, Sthlm., G. Westblad, därst.; i Aringsås, Kron., K. E. Andersson, Strömstad; i Vallda, Hall., A. F. Dyne, Klädesholmen; i S. Finnskoga, Värml., S. Eklund, Ny Ottebol; i Stugubyn, Jämtl., A. Hamberg; i Löt, Kalm., S. A. Brenander, Mörlunda; i Upphärad, Älvsb., O. Andersson, Stenungsund; i Simtuna, Västmn., V. O. Nises, Dala-Floda.

Vesper för passionstiden. Såsom musikbilaga till detta nummer medföljer en ny del av den Evangeliska Tidegården, en vesper avsedd att brukas under passionstiden. Den kan erhållas från Diakonistyrelsens förlag, Stockholm 7, för ett pris av 25 öre ex. Till frågan om utfö-

randet av vespern hänvisas till K. Peters: Den gregorianska sången. Erinras om att f. n. å samma förlag föreligger följande delar av Evangelisk Tidegård: Vesper för söndagen, Completorium för lördagen, Ansgarsvesper, den senare avsedd såväl för minnesgudstjänster som ock för missionsfester.

Kyrkosångshögtid anordnas av Linköpings stifts kyrkosångsförbund den 4—6 mars i Eksjö.

»Kyrkosångsförbundet», organ för Sveriges Kyrkosångsförbund, har utkommit med sitt januarinummer, i betydligt utökat format. Av det rikhaltiga innehållet må påpekas C.-A. Mobergs uppsats om Heinrich Schütz, redogörelser för Centralrådets sammankommande i januari, och för kyrkosångshögtiderna i Gävle och Södertälje samt från enskilda kyrkokörens arbete. I anledning av det ut-

vidgade formatet har prenumerationsavgiften höjts till kr. 2: 50, vilket dock är en så billig avgift att varje körmedlem borde kunna hålla sig med tidskriften.

Tysklands evangeliska Kyrkosångsförbund har på grund av den ekonomiska krisen nödsakats inställa sin kyrkosångsdag. Föreningens centralutskott samlas den 19 maj i Lutherstadt Wittenberg.

Luther-Gesellschaft håller sin 14:e årsammankomst i Potsdam den 11 och 12 februari. Därvid hålles bl. a. föredrag av prof. Gurlitt, Freiburg i Br., om Johann Walthers och reformationstidens musik. Föredraget belyses av körsånger,

som utföras av Bachföreningen under ledning av musikdirektör Kempff.

Förslag till ny agenda för Preussen. Kyrkosenaten för gammalpreussiska landskyrkan har beslutat att frigiva ett förslag till ny agenda att försöksvis användas. Detta gäller i första hand de nya böner och texter, som handboksförslaget upptar.

Nya orglar.

Skälleruds församling i Karlstads stift har kontrakterat med orgelbyggarefirman M. J. & H. Lindegren i Göteborg om uppförandet av ny kyrkorgel, omfattande 9 register, fördelade på 2 manualer och pedal.

Kyrkokalender

för mars månad.

För veckans morgonböner.

Tisdag 1 mars. Sv. psb. 76: 6. 76: 8.

Psalt. 139: 1—12, 23, 24. 1 Kor. 7: 25—40.

Onsdag 2. Sv. psb. 70: 1. 70: 12, 13.

Psalt. 119: 89—94. 1 Kor. 8: 1—13.

Torsdag 3. Sv. psb. 519: 3. 519: 4, 5.

Psalt. 73: 1—3, 23—26. 1 Kor. 9: 1—27.

Freitag 4. Sv. psb. 75: 3. 75: 20. Psalt.

130. 1 Kor. 10: 1—11: 1.

Lördag 5. Sv. psb. 96: 1, 2. 96: 3, 4.

Psalt. 95: 1—8 a. 1 Kor. 11: 2—35.

För veckans passionspredikan: 2 akten.

Psalmer: 76: 1. 86. 518: 4.

MIDFASTOSÖNDAGEN.

Högmässa: Psalmer: 205: 1, 2. 77: 4—

6. 637: 3. 153: 7—11, (85: 1, 2), 94, 154.

153: 14, 15. Allmän Kyrkobön: kortare

litanian med kollektalternativ 1. Hymn:

Schütz: Ära vare dig, vår Herre Jesu

Krist. (Hymnarium 115). Postludium:

Pachelbel: O Lamm Gottes unschuldig.

Bärenreiter Ausgabe 239.

Aftonsång: Psalmer: 146: 1—4. 518:

6—9. 460: 8.

Postludium: Reger: Jesu Leiden, Pein

und Tod. (Op. 67: II, Universaledition.)

Violett skrud.

För veckans morgonböner.

Måndag 7. Sv. psb. 24: 3, 4. 24: 5. Psalt.

145: 15—21. 1 Kor. 12: 1—31.

Tisd. 8. Sv. psb. 80: 1. 80: 10. Psalt.

90: 1—6, 10—14. 1 Kor. 13: 1—13.

Onsdag 9. Sv. psb. 75: 1. 75: 4. Psalt.

119: 169—176. 1 Kor. 14: 1—19.

Torsdag 10. Sv. psb. 93: 1. 93: 3, 4. Psalt.

121. 1 Kor. 14: 20—40.

Freitag 11. Sv. psb. 89: 1, 2. 89: 3, 4.

Psalt. 143: 1—8. 1 Kor. 15: 1—34.

Lördag 12. GREGORIUS. Sv. Psb. 76: 1.

76: 7, 8. Psalt. 148: 1—4, 11—14. 1

Kor. 15: 35—58.

För veckans passionspredikan: 3:e ak-

ten, 2:a—4:e styckena. Psalmer: 125:

1—3, 518: 4. 85: 4—6.

FEMTE SÖNDAGEN I FASTAN.

Högmässa: Psalmer 518: 1. 76: 1—4.

75: 4. 88. (75: 8, 9). 94. 154. 520: 3. 4.

Kortare litanian med kollektalternativ 3.